

2.7: Toepassing 3: Saamgestelde rente

Probleem: 'n Bedrag van P_0 word teen 'n rentekoers van $x\%$ per jaar belê. Hoeveel geld is in die rekening na t jaar?

Rentekoers: $r = x\% = x/100$

Met jaarlikse samestelling van rente:

Aanvanklik: $P(0) = P_0$

Na 1 jaar: $P(1) = P_0 + rP_0 = (1 + r)P_0$

Na 2 jaar: $P(2) = (1 + r)P(1) = (1 + r)^2 P_0$

Na 3 jaar: $P(3) = (1 + r)^3 P_0$

⋮

Na t jaar: $P(t) = (1 + r)^t P_0$

Met half-jaarlikse samestelling van rente:

Aanvanklik: $P(0) = P_0$

Na $\frac{1}{2}$ jaar: $P(\frac{1}{2}) = P_0 + \frac{r}{2}P_0 = (1 + \frac{r}{2}) P_0$

Na 1 jaar: $P(1) = (1 + \frac{r}{2})P(\frac{1}{2}) = (1 + \frac{r}{2})^2 P_0$

⋮

Na t jaar: $P(t) = (1 + \frac{r}{2})^{2t} P_0$

Met kwartalikse samestelling van rente:

$$\text{Na } t \text{ jaar: } P(t) = \left(1 + \frac{r}{4}\right)^{4t} P_0$$

Met daaglikse samestelling van rente:

$$\text{Na } t \text{ jaar: } P(t) = \left(1 + \frac{r}{365}\right)^{365t} P_0$$

Met kontinue samestelling van rente:

$$\begin{aligned} \text{Na } t \text{ jaar: } P(t) &= \left(1 + \frac{r}{n}\right)^{nt} P_0, \text{ met } n \rightarrow \infty \\ &= \lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{r}{n}\right)^{nt} P_0 \end{aligned}$$

$$\text{Stel: } y = \left(1 + \frac{r}{n}\right)^{nt} \text{ en } s = r/n \Rightarrow n = r/s$$

$$\Rightarrow y = \left[(1 + s)^{1/s}\right]^{rt}$$

As $n \rightarrow \infty$, dan $s \rightarrow 0$ (r is konstant)

$$\begin{aligned} \Rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{r}{n}\right)^{nt} &= \lim_{s \rightarrow 0} \left[(1 + s)^{1/s}\right]^{rt} \\ &= \left[\lim_{s \rightarrow 0} (1 + s)^{1/s}\right]^{rt} \end{aligned}$$

Laat $f = (1 + s)^{1/s}$ sodat $\ln f = \frac{\ln(1 + s)}{s}$

$$\begin{aligned}\Rightarrow \lim_{s \rightarrow 0} \ln f &= \lim_{s \rightarrow 0} \frac{\ln(1 + s)}{s} \\ &= \lim_{s \rightarrow 0} \frac{1}{1 + s} \quad (\text{L'Hopital}) \\ &= 1\end{aligned}$$

$$\Rightarrow e^{\lim_{s \rightarrow 0} \ln f} = \lim_{s \rightarrow 0} e^{\ln f} = \lim_{s \rightarrow 0} f = e^1 = e$$

$$\Rightarrow \lim_{s \rightarrow 0} (1 + s)^{1/s} = e$$

$$\begin{aligned}\Rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{r}{n}\right)^{nt} &= \left[\lim_{s \rightarrow 0} (1 + s)^{1/s}\right]^{rt} \\ &= e^{rt}\end{aligned}$$

Dus vir kontinue s'stelling van rente: $P(t) = P_0 e^{rt}$

Dit bevredig die DV:

$$\frac{dP}{dt} = rP \quad \text{met} \quad P(0) = P_0$$

Voorbeeld: 'n Bedrag van R 1000 word vir 3 jaar teen 'n rentekoers van 6% per jaar belê. Hoeveel is dit werd: (a) as rente jaarliks bygevoeg word en (b) as rente kontinu saamgestel word?

Antwoorde: (a) R 1191 (b) R 1197

(SELFSTUDIE) **Toepassing 4:** Newton se wet van afkoeling (*pp 20 & 75*)
